

KLÍMAVÁLTOZÁS ÉS MEGÚJULÓ ENERGIÁK HELYI PERCEPCIÓJA

**PATKÓS CSABA, FAZEKAS ISTVÁN, KOVÁCS ENIKŐ, RADICS ZSOLT,
SZABÓ GYÖRGY, TEPERICS KÁROLY, TÓTH TAMÁS**

Eszterházy Károly Egyetem, Földrajz és Környezettudományi Intézet,
Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék

Az Európai Unió klímaváltozás elleni tevékenysége során a szén-dioxid kibocsátás csökkentését részben a megújuló energiaforrások használatának bővítésén, részben pedig az energiahatékonyságra való törekvések támogatásán keresztül is realizálják. A közösségi célok megvalósítása ugyanakkor nem működik a helyi adottságok kiaknázása és a helyi politikai-döntéshozatali szint kellő mélységű bevonása nélkül.

A Debreceni Egyetem és az Eszterházy Károly Egyetem közös kutatási projektje Hajdú-Bihar és Heves megyékben vizsgálja az önkormányzatok szerepét a klímaváltozás elleni küzdelemben és a megújuló energiák hasznosításában. A szerteágazó lakossági kérdőívezés mellett számos települési prominencia interjú is készült, melyek eredményeit mutatja be a jelen írás. Felmérésre került a klímaváltozásra és a megújuló energiák alkalmazására vonatkozó települési szintű tervek és stratégiák léte és relevanciája, valamint a települési prominencia attitűdjei az ilyen tervezési folyamatok irányában. Feltártuk azokat a projekteket is, amelyek a vizsgált településeken már megvalósultak.

Az eredmények azt mutatják, hogy a prominensek nagy többsége környezettudatos és fontosnak tartja a klímavédelem, valamint a megújuló energiákra való áttérés prioritásait. Ugyanakkor helyi szintű önkormányzati tervet/stratégiát csak ritkán dolgoztak ki. A megújuló energiás és energiahatékonysági projektek megvalósításának háttérében általában finansziális motiváció (a kiadások csökkentése, illetve extra bevételek realizálása) áll. Az önkormányzatok tökeszegénysége általában nem teszi lehetővé nagyobb mértékű önerős projektek megvalósítását, így az EU források szerepe kulcsfontosságú. Mivel ezek elosztása az elmúlt években egyre centralizáltabbá vált, a döntéshozatal egyre inkább a központi kormányzat, illetve – kisebb mértékben – a megyék kezébe került. A helyi specialitások és igények ennek következtében egyre kisebb mértékben jelennek meg a tervezésben és a megvalósításban.

A kutatás az OTKA NKFIH, K 116595 számú pályázatának támogatásával valósítottuk meg.